

Praha 22.9.2003

57

Nemocnice v České republice v 1. pololetí 2003

Koncem pololetí existovalo v ČR celkem 202 nemocnic s 67 031 lůžky. Léčebnou péči poskytovalo jen 201 zařízení, nemocnice Planá má stále pozastavenou činnost a čeká na rozhodnutí zřizovatele (kraje).

Od 1. ledna letošního roku zahájilo činnost nové zařízení MEDITERRA s.r.o. rehabilitační klinika, Praha 5, které má i lůžka chronické intenzivní péče.

Všechna zařízení spravovaná do konce roku 2002 okresními úřady přešla od 1.1.2003 do kompetence krajů, jen ve dvou případech do kompetence města (obce).

Rozdělení nemocnic do skupin podle zřizovatele bylo konce pololetí následující:

Rezort zdravotnictví	Zřizovatel	Počet zařízení	Počet lůžek
	<i>MZ</i>	19	17 859
	<i>Kraj</i>	83	34 333
	<i>Město, obec</i>	29	5 708
	<i>fyzická., právnická osoba</i>	65	7 271
Ostatní rezorty	<i>Ostatní centrální orgány</i>	6	1 860

Z celkové lůžkové kapacity nemocnic bylo koncem pololetí vyčleněno pro akutní péči (vč. 2 229 lůžek novorozeneckých) 61 314 lůžek, pro následnou a ošetrovatelskou péči 5 717 lůžek. Kapacita oddělení akutní péče nedoznala v průběhu 1. pololetí výraznějších změn (pokles o 0,3 %), kapacita oddělení následné péče vzrostla o více než 10 %.

Nemocnice – lůžka	1. pololetí 2003	Rok 2002	Rozdíl (+/-)
akutní péče – <i>bez lůžek novorozeneckých</i>	59 085	59 219	-134
novorozenecká lůžka	2 229	2 270	-41
následná, ošetrovatelská péče	5 717	5 179	+538
rezorty celkem	67 031	66 668	+363

V lůžkových částech nemocnic pracovalo koncem pololetí 8 704,85 lékařů a 37 134,38 středních zdravotnických pracovníků, z toho 32 976,20 u lůžka pacienta. Na 1 úvazek lékaře připadalo v průměru 5,9 obsazených lůžek, na 1 úvazek SZP u lůžka 1,6 obsaze-

ných lůžek (bez ohledu na třísměnný provoz, pracovní neschopnost, dovolené, případně účast na vzdělávacích kurzech). Úbytek SZP z 1. poloviny roku bývá zpravidla vyrovnán nástupy absolventů středních zdravotnických škol po prázdninách.

Akutní péče (vč. novoroz. lůžek)	Hospitalizovaní	Letalita (v ‰)	Využití lůžek	Průměrná ošetřovací doba
1.pololetí 2002	1 079 654	24,7	133,9	7,7
1.pololetí 2003	1 103 744	25,6	136,0	7,6
rozdíl (+/-)	+24 090	+0,9	+2,1	-0,1

Následná péče	Hospitalizovaní	Letalita (v ‰)	Využití lůžek	Průměrná ošetřovací doba
1.pololetí 2002	18 529	178,2	156,3	41,6
1.pololetí 2003	20 249	194,9	155,6	43,7
rozdíl (+/-)	+1 720	+16,7	-0,7	+2,1

Nemocnice celkem	Hospitalizovaní	Letalita (v ‰)	Využití lůžek	Průměrná ošetřovací doba
1.pololetí 2002	1 092 881	27,3	135,6	8,3
1.pololetí 2003	1 118 649	28,6	137,7	8,3
rozdíl (+/-)	+25 768	+1,3	+2,1	0,0

Ve srovnání s pololetím loňského roku vzrostl počet hospitalizovaných jak na lůžkách akutní péče (+2,2 %), tak na lůžkách následné a ošetřovatelské péče (+9,3 %). Ošetřovací doba v nemocnicích celkem se nezměnila, prodloužení pobytu pacientů na lůžkách ošetřovatelských byl vykompenzován mírným poklesem ošetřovací doby na lůžkách akutní péče. Nárůst zaznamenala v letošním pololetí nemocniční letalita, zejména v odděleních následné péče. Využití lůžkového fondu nemocnic je v 1. polovině letošního roku oproti loňskému pololetí vyšší o více než 2 dny. Zásahu na tom má jen akutní péče, využití ošetřovatelských lůžek v nemocnicích pokleslo.

V členění podle zřizovatele vykazují nejvyšší využití lůžek nemocnice přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví (141,0 dne), zařízení poskytující úzce specializovanou, finančně nejnáročnější akutní péči. Proti loňskému pololetí vzrostlo využití lůžek v těchto zařízeních o více než 3 dny. Dosud odpovídalo nejvyšší využití lůžek zařízením s nejvyšším podílem lůžek následné a ošetřovatelské péče, nemocnicím privátním. Nejnižší využití lůžek vykazují zařízení, jejichž zřizovatelem je kraj, město nebo obec (bývalé okresní nemocnice), které špatná finanční situace nutí k regulaci objemu poskytované lůžkové péče.

V členění podle velikosti lůžkového fondu vykazují opět nejvyšší využití malá zařízení do 100 lůžek (150,0 dne) a od 100 do 200 lůžek (142,1 dne), které mají 30 až 40 % lůžek vyčleněných pro následnou a ošetřovatelskou péči.

Síť a struktura lůžkového fondu nemocnic nezaznamenala ani v 1. pololetí letošního roku výraznějších změn. Zařízení převedená do kompetence krajů čekají na výsledek jejich jednání s Ministerstvem zdravotnictví. Na zásadní restrukturalizaci stále čekají i nemocnice fakultní.

Proti loňskému pololetí vzrostl objem poskytované akutní péče zejména ve fakultních nemocnicích a dalších zařízeních přímo řízených MZ. Využití lůžek následné a ošetrovatelské péče se v nemocnicích téměř nezměnilo, výraznější nárůst pro tuto péči vyčleněného lůžkového fondu lze očekávat nejdříve v 2. polovině roku.

Proti loňskému roku se u vybraných oddělení a pracovišť ještě prohloubil nesoulad mezi vykazovaným (tj. zdravotními pojišťovnami nasmlouvaným) a skutečně provozovaným lůžkovým fondem. Jako vysvětlení uváděné trvalé používání přistýlek vzbuzuje podezření, že zařízení provozuje dál i smlouvou nepotvrzená lůžka. Příčinou může být vyšší reálná poptávka po ústavní péči v dané lokalitě, než odpovídá smlouvou potvrzené lůžkové kapacitě, ale i obava zařízení z následků sníženého hrazení ze strany pojišťoven. Nemocnice má pak tendenci uměle prodlužovat pobyt pacienta na lůžku, fakticky nebo jen papírově (např. prováděním i těch vyšetření, které by bylo možno provést ambulantně).

Vypracovala: Mgr. Jana Tvrdá

Lůžkový fond nemocnic v ČR v 1. pololetí 2003

rezorty celkem

Obor	Lékaři	Lůžka	Hospitali- zovaní	Využití lůžek	Ošetř. doba
Interní	1 593,67	12 666	227 566	148,6	8,3
Kardiologie	105,03	508	15 729	141,8	4,5
Revmatologie	8,95	91	779	164,1	19,2
Diabetologie	15,45	28	517	164,7	8,9
Gastroenterologie	27,50	125	2 428	149,9	7,7
Klinická farmakologie	5,35	27	633	162,9	7,0
Geriatrický	33,74	592	3 202	155,0	28,7
Infekční	145,91	1 724	21 501	94,7	7,6
Alergologický	5,00	33	415	126,4	10,1
Tbc a respiračních nem.	184,18	1 809	20 870	138,4	12,0
Nervový	450,08	3 404	52 809	143,1	9,2
Psychiatrický	140,62	1 531	9 916	145,5	22,5
Nemoci z povolání	5,44	53	740	115,6	8,7
Dětský vč. novoroz.	647,62	5 609	131 922	118,0	5,0
Ženský vč. novoroz.	778,12	6 593	153 384	119,2	5,2
Samost. novoroz.úseky	91,88	744	14 776	142,7	7,2
Chirurgický	1 404,20	10 259	215 926	139,2	6,6
Neurochirurgický	136,76	677	13 343	148,5	7,6
Plastická chirurgie	43,47	306	7 338	126,3	5,3
Kardiochirurgický	210,62	568	8 933	135,5	8,5
Traumatologický	102,64	653	13 896	142,8	6,7
AR	598,56	749	13 313	133,6	7,4
Ortopedický	403,54	2 781	55 536	144,6	7,2
Urologický	253,88	1 736	41 074	143,0	6,1
Ušní, nosní, krční	274,34	1 887	50 447	127,9	4,8
Foniatrický	3,10	44	511	154,4	13,3
Oční	238,13	1 333	39 714	114,0	3,8
Stomatologický	36,57	232	4 892	124,3	5,9
Kožní	141,11	1 231	13 178	139,4	13,1
Klinická onkologie	49,11	314	6 651	144,3	6,6
Radioterapeutický	110,89	1 157	13 412	134,4	11,7
Nefrologie	15,30	77	1 496	157,0	8,1
Klinická hematologie	42,64	180	2 405	142,1	10,6
Protetický	1,50	30	166	104,7	18,9
Rehabilitační	109,81	1 391	11 726	150,7	17,3
Nukleární medicíny	12,36	125	1 683	125,1	9,3
Léčba popálenin	34,58	153	1 282	147,9	17,2
Intenzivní péče ²⁾	59,22	199	7 277	132,6	3,8
Následná ošetř. péče ³⁾	183,98	5 412	17 913	157,3	47,1
CELKEM	8 704,85	67 031	1 118 649	137,7	8,3

¹⁾ chirurgie: včetně hrudní chirurgie

²⁾ jen samostatná oddělení

³⁾ včetně sociální hospitalizace

Využití lůžkového fondu nemocnic v České republice v 1. pololetí 2003

podle velikosti lůžkového fondu:

rezorty celkem

Zařízení s počtem lůžek	Počet zařízení	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetř. doba	Prostoj lůžka schopného provozu	Lůžka celkem	z toho lůžka násled. a oš. péče	% lůž. násled. a oš. péče z celku
do 99	48	150,0	83,6	11,4	2,2	2 340	912	39,0
100 - 199	56	142,1	80,3	10,1	2,5	8 404	2 371	28,2
200 - 299	25	139,8	79,6	7,9	2,0	5 983	393	6,6
300 - 499	32	134,4	76,7	7,3	2,2	12 585	702	5,6
500 - 699	19	134,4	76,4	7,8	2,4	10 906	654	6,0
700 - 999	9	137,5	78,5	8,7	2,4	7 717	419	5,4
1 000 +	13	137,7	80,9	8,2	1,9	19 096	266	1,4

podle zřizovatele:

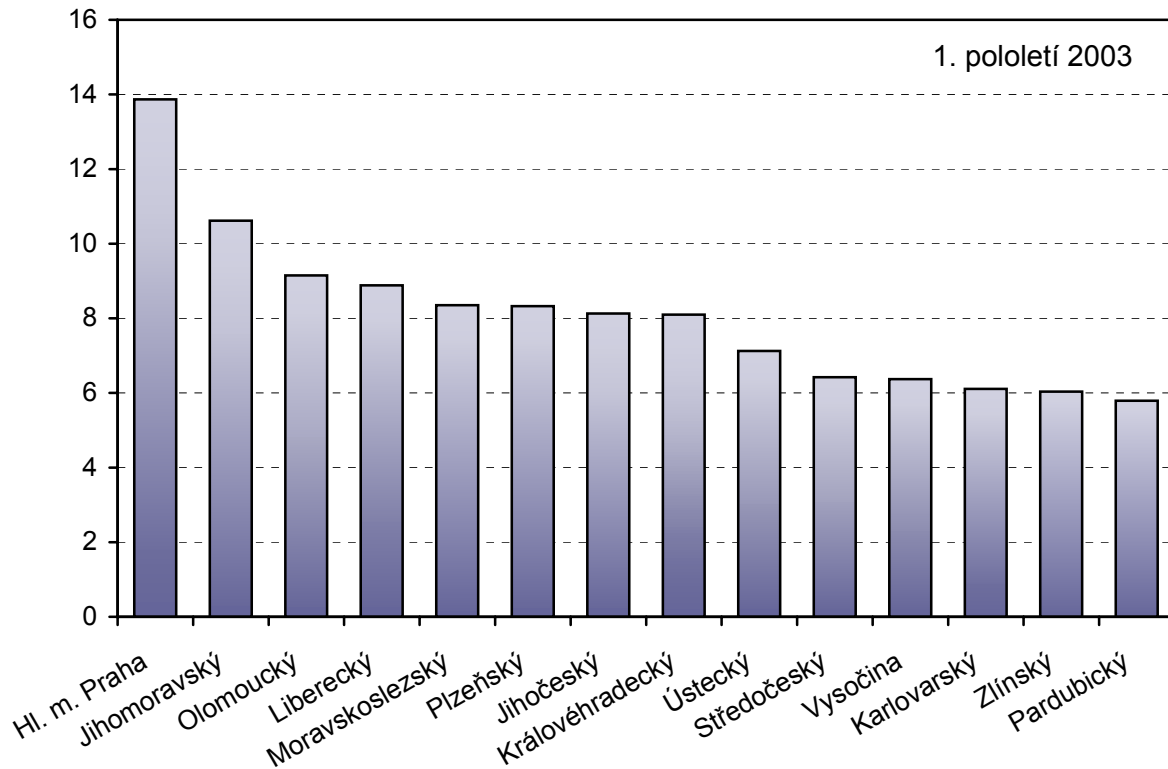
Zřizovatel	Počet zařízení	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetřovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu	Lůžka celkem	z toho lůžka násled. a oš. péče	% lůž. násled. a oš. péče z celku
MZ	19	141,0	82,4	8,3	1,8	17 859	318	1,8
Kraj, město, obec	112	136,5	77,9	8,0	2,3	40 041	3 554	8,9
Fyz. os., církev, jiná práv. osoba	65	137,5	78,4	9,2	2,5	7 271	1 824	25,1
Rezort zdravotnictví	196	137,9	79,1	8,2	2,2	65 171	5 696	8,7
Ostatní rezorty	6	132,4	74,9	10,2	3,4	1 860	21	1,1
Rezorty celkem	202	137,7	79,0	8,3	2,2	67 031	5 717	8,5

podle druhu poskytované péče:

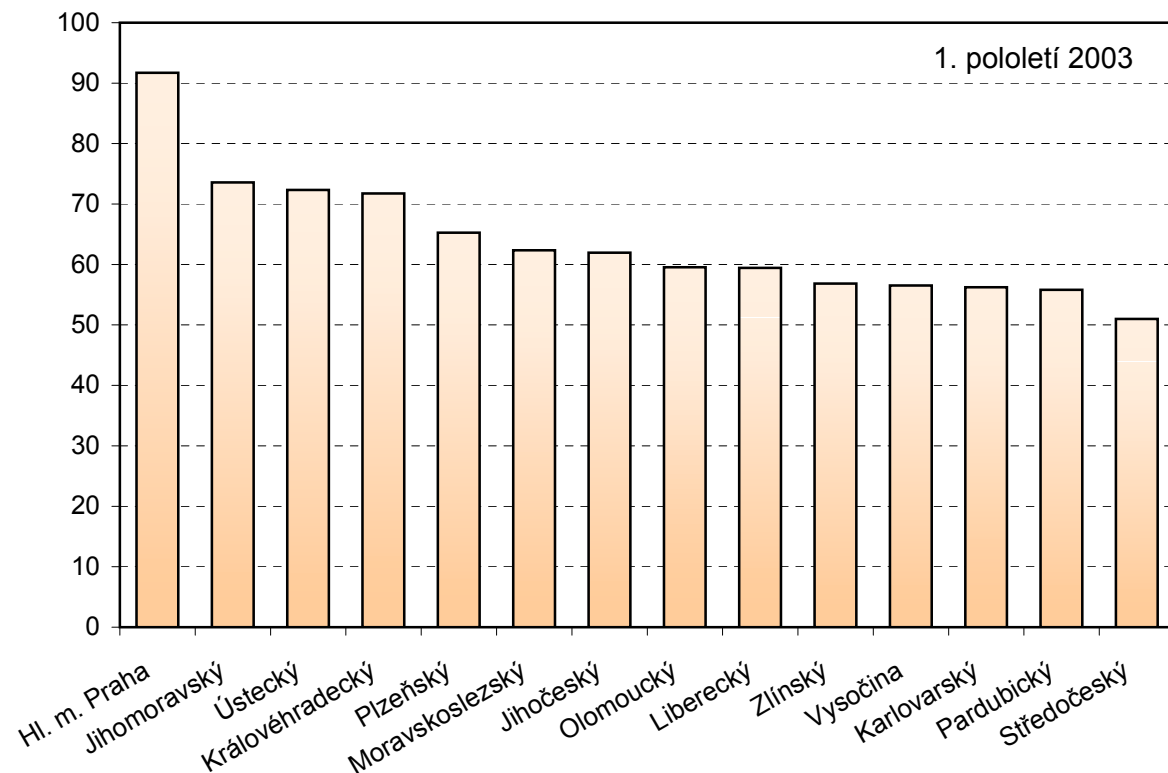
rezorty celkem

Druh péče	Počet lůžek	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetřovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu
akutní péče (bez lůžek novorozeneckých)	59 085	139,4	80,2	7,8	1,9
lůžka novorozenecká	2 229	124,3	69,4	5,7	2,5
následná péče	5 717	155,6	87,3	43,7	6,4

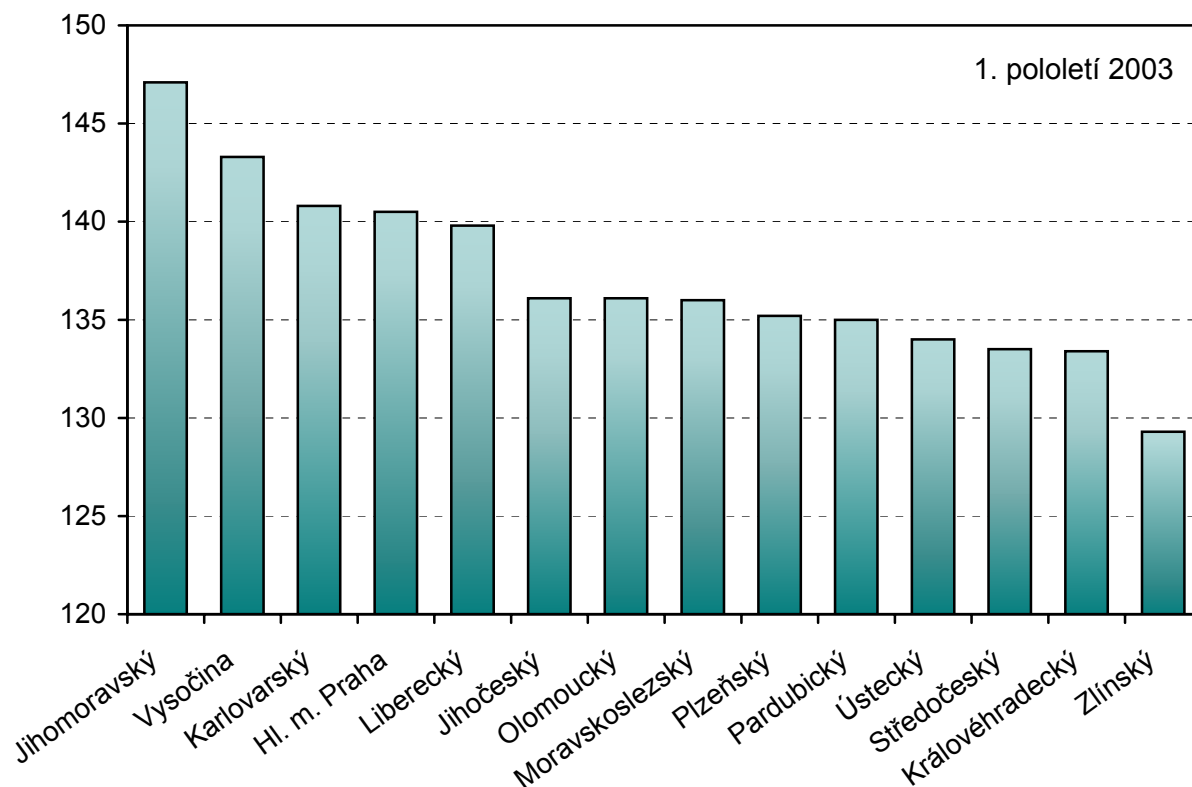
Lékaři v lůžkových částech nemocnic na 10 000 obyvatel

Lůžka v nemocnicích na 10 000 obyvatel

Využití lůžek v nemocnicích ve dnech maximální kapacity

Průměrná ošetrovací doba na nemocničních lůžkách

